

PER UNA REFORMA DEMOCRÀTICA DELS MITJANS PÚBLICS DE COMUNICACIÓ

UN NOU MODEL PER AL SEGLE XXI :

SERVEI PÚBLIC DEFINIT, FINANCIACIÓ ESTABLE, INDEPENDÈNCIA DE LA GESTIÓ

La crisi del Prestige i el conflicte internacional en relació a Iraq, amb l'escandalosa manipulació informativa per part de diversos mitjans públics de comunicació, especialment la televisió, ha tornat a evidenciar allò que constitueix una tara congènita del sistema públic de comunicació a Espanya: l'apropiació indeguda per part de cada govern (estatal, autonòmic o local) dels mitjans públics que ha de garantir, però que mai – amb la Constitució a la mà – hauria de controlar i manipular. La manca d'objectivitat, d'imparcialitat i de respecte al pluralisme en els informatius, i la banalitat de molta part de la programació, que es regeix més per criteris d'audiència que de servei públic, han posat en crisi un model heretat de la transició i que ja exigeix canvis radicals si es vol legitimar la radiotelevisió pública i garantir la seva viabilitat.

Per això, la Federació de Sindicatos de Periodistas (FeSP) planteja com a objectiu urgent l'elaboració d'una nova legislació referent als mitjans de comunicació de titularitat pública, que reculli una definició clara de la seva missió i les seves funcions, que garanteixi la seva financiació estable, i que asseguri la independència d'aquests mitjans a través d'una autoritat audiovisual competent i de la neutralitat i la capacitat dels seus òrgans de direcció i de govern.

Des de la FeSP proposem aquest nou model, necessari per a una autèntica democràcia, al conjunt de la professió periodística, als treballadors dels mitjans públics, a totes les instàncies sindicals i socials vinculades a la comunicació, i ho presentem a les forces polítiques a fi i efecte que assumeixin els seus continguts i introdueixin dintre de l'actual sistema de comunicació pública els canvis imprescindibles per avançar en la qualitat democràtica de la nostra societat.

Això exigeix un pacte entre els partits a fi de situar els mitjans públics fora del combat partidista ; un consens bàsic per a que l'Estat, les autonomies, les diputacions i els ajuntaments garanteixin l'existència d'uns mitjans independents, competitius, de qualitat i imparcials. Aquest acord, bàsic per garantir el dret a la informació, demana les condicions següents:

- Les administracions han de garantir l'existència dels mitjans públics de comunicació, ja que el mercat no garanteix les funcions polítiques i socioculturals que, segons les normatives europees, s'han d'exigir a la radiotelevisió, que és un mitjà de difusió de masses. Però no han d'exercir cap mena de control polític, directe o indirecte, quant al seu funcionament.
- S'ha de definir amb claredat el servei públic que aquests mitjans han d'oferir a la societat. Més enllà "d'informar, formar i entretenir", ha d'oferir programació de qualitat adreçada al conjunt de la població, garantir el pluralisme, preservar els valors constitucionals i estatutaris, promoure la cultura i l'educació, reforçar la identitat i la cohesió socials, els valors solidaris, potenciar l'accés universal a les noves tecnologies, protegir la joventut i la infància, defensar els interessos de les minories, promoure la indústria audiovisual, etc.
- La proposta de financiació ha de ser clara i estable, i permetre la planificació de la programació a llarg termini. Els "contractes-programa" plurianuals reuneixen en el seu redactat la concreció de la missió i les funcions del servei públic amb les formes de

financiació que els corresponen, amb la seva major part públiques, tot i que no es tanquen a la publicitat. I sempre es considera “servei públic” el conjunt de la programació.

- La independència dels mitjans públics exigeix una Autoritat Audiovisual independent d'àmbit estatal, juntament amb les de les comunitats autònomes i les corporacions locals amb mitjans propis, a les quals s'hauran de traspassar part de les funcions que ara exerceixen els governs central, autonòmics i locals. Aquesta Autoritat Audiovisual ha d'estar dotada d'independència política i financera i ha de tenir capacitat sancionadora. Els seus membres han de ser nomenats pels parlaments i per les corporacions locals que corresponguin, per consens o per majoria qualificada; s'han d'incloure les mesures cautelars necessàries a fi d'assegurar l'autèntica independència dels seus membres, la seva representativitat i l'elecció de persones de capacitat i competència demostrades per al desenvolupament de les seves funcions.
- Els membres de la AA han de ser nomenats per uns períodes diferents dels de les legislatures, i han d'estar sotmesos a un sever règim d'incompatibilitats, siguin polítiques o econòmiques, respecte del sector audiovisual. El seu President s'escollirà entre els seus membres o pel Parlament o l'organisme que correspongui, prèvia presentació de la seva candidatura i els seus objectius en una “sessió d'idoneïtat”.
- Aquests mateixos criteris seran aplicats als membres dels òrgans de direcció i de govern dels mitjans públics:
 - 1) Els Directors Generals han de ser escollits per consens o per majoria qualificada, directament pels parlaments o pels òrgans equivalents a una altra escala, o pels mateixos Consells d'Administració, o per la AA; o bé es pot combinar l'elecció parlamentària amb un “informe d'idoneïtat” de la AA
 - 2) Els membres dels Consells d'Administració han de ser escollits per consens i no per quota política, i s'han d'aplicar els criteris vigents d'independència i capacitat professional reconeguda. En cas de que els consells d'Administració escullin al Director General, els seus membres seran escollits al seu torn per la representació política, amb un informe previ de la AA. En el seu si ha de contemplar-se la participació professional i social, ja sigui directament amb representació en els Consells, o indirectament a través de Consells Assessors amb competències reals.
- La democratització dels MMPP que implica l'existència d'una Autoritat Audiovisual independent i la independència dels òrgans de gestió i control, ha de tenir la seva continuïtat als Estatuts de Redacció i de la Informació que han d'emparar la clàusula de consciència, la qual ha d'incloure el dret dels professionals de negar-se a elaborar informació contrària als principis ètics de la professió.

FEDERACION DE SINDICATOS DE PERIODISTAS (FeSP)
Juny 2003